

Tanguy, Campredó, París, llibertat

Durant l'última estada a París, a començament d'any, vaig visitar el Musée de la Liberation de Paris, situat a l'inici de l'avenue du Colonel Henry Rol-Tanguy. És un veritable santuari de la llibertat, dedicat a posar de relleu la resistència de la ciutadania parisenca per alliberar-se del terrible jou del nazisme, especialment entre el 19 i el 25 d'agost de 1944, quan les tropes aliades ja avançaven sobre la capital. Està situat a l'edifici que permet l'accés al búnquer subterrani des d'on Henry Rol-Tanguy coordinava i comandava el conjunt de la resistència. En este combat contra l'opressió va ser acompanyat de manera molt activa per Cécile, la seua esposa i companya de lluites, fins al punt que va ser ella qui es va encarregar de la redacció i de la difusió inicial de l'ordre d'insurrecció contra l'ocupació nazi.

El pensament em va transportar a Campredó, vora l'Ebre, on Henry Tanguy (Rol, el pseudònim utilitzat durant la resistència, se'l va incorporar definitivament al cognom en memòria del seu company Théo Rol, mort en els combats de la serra de Cavalls) va formar part del contingent de la XIV Brigada Internacional, coneguda amb el nom de La Marseillaise, que va travessar el riu i va patir el feroç combat del 25 de juliol de 1938 en una acció que, igual que la de Mequinensa, havia de contribuir a desconcertar les tropes franquistes i distraure-les del pas del principal gruix de tropes per la zona de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. Els combats van durar menys de vint hores, però amb més de mil cadàvers estesos per la terra cremada o baixant pel riu, la jornada va ser una de les més cruentes de tota la guerra i la

XIV Brigada Internacional va quedar totalment delmada. Tanguy, que va ser ferit en combat, no era un militar, sinó un obrer metal·lúrgic que, com tants altres voluntaris de múltiples nacionalitats, va voler formar part de les Brigades Internacionals que van participar en la Guerra Civil espanyola per a defensar la legítima República i deturar el feixisme, que amenaçava d'estendre's de manera alarmant.

Dins de les activitats organitzades per Terra de Germanor, l'any 2008 Cécile i una seua filla van estar a Campredó en un acte d'homenatge a Henry, a *La Marseillaise* i a la gent de la població, i també van desplaçar-se a la zona de la Carrova i de Mianes, a l'altra banda del riu, on es va instal·lar una placa commemorativa al mas de Jordi Talarn. Dotze anys després, en un exercici de preserva-

ció de la memòria, diversos membres d'Amics i Amigues de l'Ebre estan realitzant una laboriosa investigació sobre la XIV Brigada Internacional, que contribuïska a conèixer-la a fons i recordar el seu sacrifici en la defensa dels drets dels pobles.

Henry i Cécile són dos exemples de compromís amb la resistència als feixismes i amb la lluita constant per les llibertats i els drets civils, en general, i pels drets dels treballadors i les treballadores, en particular. Hi ha ara dos circumstàncies temporals que fan especialment adient que els recordem: Cécile Rol-Tanguy (Marguerite le Bihan, de nom de pila) ha mort als 101 anys el dia 8 de maig, durant este temps de confinaments, i el 12 de juny (el dia en què es publica este escrit) s'escau el natalici d'Henry, que va nèixer el 1908 i va morir el 2002. I, sobretot, hi una

Màrius Pont Fandos
Òmnium Cultural Terres de l'Ebre

causa i una motivació molt més profundes: en temps en què els feixismes, camuflats de vegades sota variades i patètiques disfresses, tornen a traure altivament el cap, cal tindre presents l'esforç i l'exemple de totes aquelles persones que han fet possibles les llibertats i cal, també, tindre present que la llibertat, fonamentada en la justícia, mai està consolidada del tot, que cal seguir lluitant-hi cada dia. Este ha de ser el nostre agraïment i el nostre compromís.